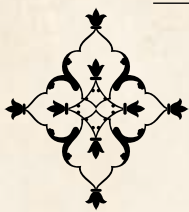

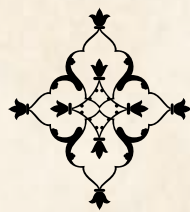

من امشب پول پارو می‌کنم
امشب ساعت هشت و نیم آقای عباس توفیقی، برنده ممتاز بلوط‌های اعانه ملی در استودیوی تلویزیون ایران برای خود پول پارو می‌کند. بینندگان عزیز تلویزیون ایران را به تماشای این برنامه جالب دعوت می‌کنیم.

نیمه دوم
۱۳۴۲

ایران

■ صفحه ۱۶ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۲۴۴۳ ■ دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۹ ■ ۲۵ محرم ۱۴۴۲ ■ ایران قرن هفتاد و پنج

گاراژ داران خودرو ساز

تولید نخستین کامیون و اتوبوس در ایران

اصغر قندچی

را می‌آورد و... بعد هم اینجا با شش تا پیچ همه چیز را به هم وصل می‌کنید. اینکه تولید نیست. ما به دنبال تولید در ایران هستیم. بعد مرتبه (با عصبانیت) برگشت به من گفت این سه تا خط جلوی مرسدس (درحالی که دستش را گرد کرده بود و منظورش آرم جلوی ماشین بود) را هم شما نمی‌توانید تا ۱۵ سال دیگر اینجا بسازید. من هم به او گفتم خب اگر من ۱۵ سال دیگر هم اینجا باشم به تو پروانه نمی‌دهم. خیلی

قصه تولید اولین خودروها در ایران داستان‌های عجیبی پشت سر خود دارد که به اواخر دهه ۳۰ و اوایل دهه ۴۰ باز می‌گردد؛ البته اوج این ماجرا را باید در دهه ۴۰ دنبال کرد که تحولات عمده‌ای در وزارت اقتصاد رقم خورد و حاصل آن راه‌اندازی کارخانه‌های جدید از خودروسازی گرفته تا ماشین‌سازی اراک، تراکتورسازی، ذوب آهن اصفهان و... بود. در این بین تأسیس خودروسازی یکی از اولین صنایعی بود که به‌عنوان توسعه صنعتی در ایران دنبال شد و در سال ۱۳۴۲ اولین محصولات آن یعنی کامیون ماک و اتوبوس روانه بازار شد. اگر چه که باید این نکته را هم در نظر گرفت که پیش از آن در شرکت جیب ایران (پارس خودرو) به‌صورت مونتاژ جیب شش سیلندر کالکس‌های تولید شده بودند ولی آنچه در دهه ۴۰ دنبال می‌شد «نه» گفتن به مونتاژ و شروع تولید در داخل بود. رضانیازمند معاون وزیر اقتصاد در دهه ۴۰ (که در سال ۱۳۹۶ درگذشت)

قندچی گاراژدار و تعمیرکار خودرو (در مشهد) بودند و در مهر سال ۱۳۴۱ با سرمایه اولیه حدود ۱۰ میلیون تومان شرکت ایران ناسیونال (بعد از انقلاب به ایران خودرو تغییر نام داد) را در خیابان اکباتان تهران تأسیس کردند و در آخرین روزهای سال ۱۳۴۲ اولین محصول این کارخانه که اتوبوس بود را روانه بازار کردند. البته تولید اتوبوس شروع کار شرکت ایران ناسیونال بود؛ کارخانه‌ای که در نیمه دهه ۴۰ با تولید پیکان به بزرگترین شرکت خودروسازی کشور و حتی خاورمیانه بدل شد.

شد و بعد از گرفتن موافقت این شرکت در جاده کرج کارخانه ایران کاوه (بعد از انقلاب به سایپا دیزل تغییر نام داد) را راه‌اندازی کرد و عملاً از نیمه دوم سال ۱۳۴۲ نخستین کامیون‌های ماک ایرانی وارد بازار شد؛ کامیون‌هایی که تمام بدنه آنها در داخل تولید می‌شد و تنها موتور و برخی از قطعات آن وارداتی بود. در کنار تولید کامیون تحول مهم دیگری که در سال ۱۳۴۲ در صنعت خودرو رقم خورد تولید نخستین اتوبوس مونتاژ ایران در تاریخ ۲۸ اسفند از سوی احمد و محمود خیامی بود. برادرانی که همچون اصغر

و به آنها هیکل کامیونی (بدنه اسبی کامیون) را که با دست ساخته بودم نشان دادم؛ چهره آقای نیازمند در آن لحظه را هیچ‌وقت از یاد نمی‌برم، انگار همین حالا بود، آنقدر خوشحال شد که کم آمده، معاون وقت را بغل کند؛ بعد از دیدن گاراژ، نیازمند رفت و گفت که یکی - ساخته بودم نشان دادم؛ هر چه من بیشتر تعریف می‌کردم و قطعات بیشتری که خودمان درست کرده بودیم بهش نشان می‌دادم هیجان‌زده‌تر می‌شدند تا اینکه گفتم بیایید یک چیز ویژه می‌خواهم به شما نشان دهم، بعد آقای نیازمند و دیگر قطعات‌باین کارخانه وارد کاره

عصبانی شد و از اتاق من رفت. چند روز بعد وزیر اقتصاد من را صدا کرد و گفت شاه از دستم عصبانی است. گفت شاه گفته مگر شما اتومبیلی بهتر از مرسدس بنز هم در جهان می‌شناسید؟ وقتی گفتم نه، گفت پس چرا به اینها پروانه نداده‌اید؟ می‌روی به نیازمند می‌گویی شش ماه وقت دارد، یا اتومبیل می‌سازد یا می‌رود که دیگر نینمیش. شش ماه فرصت داشتم. به مهندس شهرزاد که مدیر کل من بود، گفتم باید اتومبیل بسازیم؛ باینکه برویم. گفتم برو بگرد بین این تعمیرگاه‌ها، اوراچی‌ها ببین کسی هست قطعه‌ای، چیزی از اتومبیل، کامیون و... بسازد تا ما کمکش کنیم چیزهای دیگری هم بسازد.»

حاصل گشتن در گاراژهای پایتخت معاون وقت وزیر اقتصاد را به فردی به اسم اصغر قندچی رساند؛ مردی قوی هیکل، خوش اخلاق که برادرش در جریان حادثه روز دانشجو شهید شده بود و خود در خیابان قزوین گاراژ تعمیر

بریده جریده

تهیه و تنظیم: حسن مجیدی

تیرباران طیب و اسمعیل رضایی

ایستاده در برابر چو خه

ساعت شش و پنج دقیقه بامداد روز شنبه ۱۱ آبان سال ۱۳۴۲ «طیب میرطاهری» معروف به «طیب حاج رضایی» ۵۳ ساله و «حاج محمد اسمعیل رضایی» ۳۸ ساله دو نفر از محکومین واقعه روز پانزده خرداد ۱۳۴۲ که در روز ۲۷ مرداد همان سال در دادگاه عادی ویژه شماره یک لشکر یک گارد به ریاست «سرتیپ حسین زمینی» و کارمندی «سرهنک ستاد مهدی احترامی»، «سرهنک ستاد مهدی رحیمی»، «سرهنک دو ستاد محمد حسن خالصی» (کارمند علی البدل) به دادستانی «سرهنک ستاد احمد دولو قاجار» و پس از سیزده جلسه رسیدگی به اتهام برهم زدن نظم و امنیت عمومی در روز ۱۵ خرداد و به استناد قسمت اول ماده ۷۰ قانون مجازات عمومی در دادگاه‌های بدوی و تجدید نظر به اعدام محکوم شده بودند، پس از ابرام حکم در میدان تیر پادگان حشمیه تیر باران شدند. روزنامه اطلاعات و روزنامه کیهان - شنبه ۱۱ آبان ۱۳۴۲

گورستان‌های تهران برای مرده‌ها جا ندارند

گرم‌دریده است که بعد از کوشش‌های زیاد موفق به تهیه زمین برای این منظور نشده‌اند و چون قبوری که در قبرستان مسگر آباد وجود دارد اکثراً بیش از ۳۰ سال از عمر آن می‌گذرد و انهدام آن شرعاً نیز مانعی ندارد باید قسمتی از این قبرستان کوبیده شود تا برای دفن مردگان حال و آینده مورد استفاده قرار گیرد و همچنین در هاشم آباد نیز ۲۴۰ هزار متر مربع زمین برای احداث یک قبرستان در نظر گرفته شده است. این کمیسیون همچنین در گزارش خود پیشنهاد کرده است که چون تهران یک میلیون و نیم متر مربع زمین دارد. در گزارش و فوق‌العاده‌ای پیدا کرده و برای مردم

تشکیل حزب ایران نوین

بالتحال حزب مردم، اعضای گروه موسوم به پیشرو که در اواخر سال ۱۳۳۹ توسط حسنعلی منصور، ایرج منصور، دکتر محمدعلی مولوی، فریدون معتمدزبیری و امیرعباس هویدا و با ۳۰ نفر عضو تشکیل شده و در سال ۱۳۴۰ به کانون ترقی تغییر نام داده بود، روز ۲۴ آذر ۱۳۴۲ با نام ایران نوین اعلام موجودیت کرد و به بزرگ‌ترین حزب دولتی کشور تا تأسیس حزب رستاخیز تبدیل شد، این حزب در ۱۱ اسفند ۱۳۵۳ با انحلال همه سازمان‌ها و احزاب سیاسی و تشکیل حزب واحد رستاخیز، انحلال خود را اعلام و به حزب رستاخیز پیوست.

حزب ایران نوین تشکیل شد

«عصر دیروز طی مراسمی، حزب ایران نوین موجودیت خود را اعلام داشت و رسماً شروع به کار کرد. در این جلسه اصول و هدف‌های حزب جدید اعلام شد و دبیر کل و اعضای شورای مرکزی حزب تعیین شدند. جلسه مذکور با حضور نزدیک به

هشتصد تن از رجال و شخصیت‌های مملکتی و نمایندگان دو مجلس در ساعت شش و نیم بعدازظهر در تالار فرهنگ تشکیل شد... پس از قرائت اعلامیه تشکیل حزب و مراسمات شامل مباحث مربوط به ترقی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در سی و چهار اصل و اعلام اهداف حزب، آقای حسنعلی منصور به‌عنوان دبیر کل حزب ایران نوین انتخاب شد...» روزنامه اطلاعات- دوشنبه ۲۵ آذر ۱۳۴۲

آغاز نابودی بنای بلدیه در میدان توپخانه

ساختمان شهرداری فروخته می‌شود

بانک مرکزی ایران ساختمان فعلی شهرداری را خریداری خواهد کرد و در محل فعلی ساختمانی برای خود بنا می‌کند. زمین زیربنای ساختمان شهرداری تهران جمعاً ۴۲۰۰ متر مربع است که ۴۲۰ متر واقع در ضلع شرقی که جبهه خیابان لاله زار است وقف می‌باشد. در مذاکرات مقدماتی که بین مقامات شهرداری و بانک مرکزی صورت گرفته، روی قیمت هر متر مربع زمین شهرداری ۲۶۰۰ تومان توافق شده است. قطعه وقفی را نیز قرار است دولت تصرف کرده در اختیار بانک مرکزی قرار دهد. برای ساختمان فعلی شهرداری نیز قیمتی تعیین نگردیده و فاقد ارزش و به اصطلاح کلنگی تشخیص داده شده است. بانک مرکزی در نظر دارد ساختمان شهرداری را خراب کرده و به‌جای آن بنای بیست طبقه عظیمی احداث نماید... روزنامه کیهان- پنجشنبه ۲۴ بهمن ۱۳۴۲

ساختمان فعلی شهرداری تهران وقف می‌باشد و نیز به موجب قانون مدنی املاک موقوفه را تا هنگامی که قابل بهره‌برداری است می‌شود فروخت و از طرفی این ساختمان برای شهرداری مناسب نیست، کارشناسان حقوقی شهرداری این راه حل را پیدا کردند که دولت ابتدا به موجب قانون تملک اراضی شهری این ساختمان را تصرف و سپس به بانک بفروشد. روزنامه کیهان- چهارشنبه ۲۳ بهمن ۱۳۴۲

ساختمان شهرداری خراب می‌شود
امروز آقای علی‌اکبر توانا سرپرست شهرداری تهران درباره فروش ساختمان فعلی شهرداری به بانک مرکزی گفت: «کار فروش ساختمان به بانک تا یک هفته دیگر پایان خواهد یافت و پس از انتقال ادارات شهرداری به پارک شهر و نواحی دهگانه شهرداری، ساختمان به بانک تحویل خواهد شد...»

۱۶ دی

دادگاه ویژه شماره یک دادرسی ارتش، پس از ۳۱ جلسه محاکمه، آیت‌الله سیدمحمود طالقانی و مهندس مهدی بازرگان هر یک به ۱۰ سال و دکتر یلداه سبحانی و دکتر عباس شیبانی هر یک به ۶ سال زندان محکوم شدند.

۱۳ اسفند

ایران حکومت کودتایی جدید عراق به ریاست عبدالسلام عارف را به رسمیت شناخت.

۱۷ اسفند

کابینه امیراسدالله علم که در ۲۸ تیر ۱۳۴۱ تشکیل شده بود، به دستور محمد رضا شاه و با برکناری علم، سقوط کرد. در همین روز حسنعلی منصور دبیر کل حزب ایران نوین مأمور تشکیل کابینه شد.

۲۵ آبان

لئونید برژنف صدر هیئت رئیسه اتحاد جماهیر شوروی در رأس هیاتی وارد تهران شد.

۲۹ آبان

یک هواپیمای دوموتوره سازمان برنامه ایران، توسط هواپیماهای شکاری شوروی هدف قرار گرفت و در منطقه درگز سقوط کرد.

۲ آذر

به مناسبت ترور جان. اف. کندی رئیس جمهوری آمریکا پرچم‌های ایران در سراسر کشور به حال نیمه افراشته درآمد و مجلس شورای ملی تعطیل شد.

۲۵ دی

به مناسبت ترور جان. اف. کندی رئیس جمهوری آمریکا، یکی از خیابانهای تهران [توحید] در حضور سفیر آمریکا و امیراسدالله علم، به نام «خیابان کندی» نامگذاری شد.

۱۴ اسفند

محاکمه مهندس مهدی بازرگان، یلداه سبحانی و آیت‌الله سیدمحمود طالقانی در دادگاه تجدیدنظر ارتش آغاز شد.

۲۹ اسفند

جمعیت ایران رسماً ۲۳۳۵۰۰۰ نفر اعلام شد.

۱۳۴۲
1963

۱۳۴۳
1964